

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

30 січня 2020 р.

Київ

№ 65-р

Про результати розгляду
справи про державну допомогу

За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 22014 (вх. № 405-ПДД від 12.06.2019), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 08.08.2019 № 09/256-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/80-19-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції (далі – Справа).

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 500-26.15/80-19-ДД про державну допомогу та подання з попередніми висновками від 24.12.2019 № 500-26.15/80-19-ДД/20-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) На Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 22014 (вх. № 405-ПДД від 12.06.2019) Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) За результатами розгляду повідомлення про державну допомогу розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 08.08.2019 № 09/256-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/80-19-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції. Листом Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 08.08.2019 № 500-29/09-10168 направлено копію зазначеного розпорядження на адресу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. На офіційному вебпорталі Комітету опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу із зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку з розглядом справи про державну допомогу.
- (3) Листом від 21.10.2019 № 500-29/02-13592 Комітет звернувся до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України щодо надання інформації, необхідної під час розгляду Справи.

- (4) Листом від 12.11.2019 № 3803-05/47079-03 (вх. № 6-02/13294 від 12.11.2019) Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України надало додаткову інформацію.
- (5) Листом від 21.10.2019 № 500-29/02-13589 Комітет звернувся до державного підприємства «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» щодо надання інформації, необхідної під час розгляду Справи.
- (6) Листом від 07.11.2019 № 207-1028 (вх. № 8-01/13275 від 12.11.2019) державне підприємство «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» надало додаткову інформацію.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (7) Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2, ідентифікаційний код юридичної особи 37508596).

2.2. Отримувач підтримки

- (8) Державне підприємство «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» (далі – ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД») *[інформація з обмеженим доступом]*.

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (9) Метою (ціллю) підтримки є здійснення тимчасових заходів державної підтримки суб'єктам *[інформація з обмеженим доступом]* відповідно до *[інформація з обмеженим доступом]* для посилення *[інформація з обмеженим доступом]*.

2.2. Очікуваний результат

- (10) Виведення *[інформація з обмеженим доступом]* з кризи.
- (11) Спрямування коштів, що вивільняються при звільненні від сплати податків, на *[інформація з обмеженим доступом]*.

2.3. Підстава для надання підтримки

- (12) *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (13) *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (14) *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (15) *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (16) *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (17) *[інформація з обмеженим доступом]*.

- (18) Митний кодекс України.
- (19) Податковий кодекс України.

2.4. Форма підтримки

- (20) Фіскальні заходи.
- (21) Надання податкових пільг.
- (22) Скасування податку.

2.5. Обсяг підтримки

- (23) Інформацію надано з 2010 по 2018 рік.
 2010 рік – 2 684 392 грн,
 з них:
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на землю,
 – 1 173 851 грн;
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на додану
 вартість по операціях з ввезення на митну територію України під митним режимом
 імпорту (реімпорту) товарів, – 1 510 541 грн;
 2011 рік – 5 939 423 грн,
 з них:
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на
 землю, – 1 286 876 грн;
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на додану
 вартість по операціях з ввезення на митну територію України під митним режимом
 імпорту (реімпорту) товарів, – 968 640 грн;
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на
 прибуток, – 3 683 907 грн;
 2012 рік – 17 374 631 грн,
 з них:
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на
 землю, – 1 276 321 грн;
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на додану
 вартість по операціях з ввезення на митну територію України під митним режимом
 імпорту (реімпорту) товарів, – 2 405 139 грн;
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на
 прибуток, – 13 693 171 грн;
 2013 рік – 10 351 046 грн,
 з них:
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на
 землю, – 1 239 439 грн;
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на додану
 вартість по операціях з ввезення на митну територію України під митним режимом
 імпорту (реімпорту) товарів, – 3 921 902 грн;
 кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на
 прибуток, – 5 189 705 грн;
 2014 рік – 12 245 686 грн,
 з них:

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на землю, – 1 120 498 грн;

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на додану вартість по операціях з ввезення на митну територію України під митним режимом імпорту (реімпорту) товарів, – 9 075 173 грн;

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на прибуток, – 2 050 015 грн;

2015 рік – 4 623 961 грн,

з них:

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на додану вартість по операціях з ввезення на митну територію України під митним режимом імпорту (реімпорту) товарів, – 1 753 227 грн;

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на прибуток, – 2 870 734 грн;

2016 рік – 4 649 731 грн,

з них:

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на прибуток, – 4 649 731 грн;

2017 рік – 23 045 026 грн,

з них:

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на прибуток, – 23 045 026 грн;

2018 рік – 13 312 936 грн,

з них:

кошти, отримані в результаті звільнення від оподаткування податком на прибуток, – 13 312 936 грн.

2.4. Тривалість підтримки

(24) з 09.06.2010 по 01.01.2025.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

(25) Відповідно до інформації, зазначеної в Повідомленні, Україна належить до небагатьох країн світу, що володіють повним циклом створення *[інформація з обмеженим доступом]*. *[інформація з обмеженим доступом]* є однією з найбільш наукомістких та капіталомістких галузей *[інформація з обмеженим доступом]* з тривалими циклами виробництва продукції, що в умовах кризових соціально-економічних явищ в країні і світі, недостатньої платоспроможності споживачів та обмеженості в залученні інвестицій і довгострокових кредитів за привабливими для підприємств відсотками потребує вирішення проблеми з пошуку джерел фінансування галузі в необхідних обсягах.

(26) Основною проблемою галузі залишається багаторічний дефіцит фінансових ресурсів для її розвитку та значне звуження потенційних ринків збуту, що призвело до зниження *[інформація з обмеженим доступом]* та її відставання від рівня розвинутих держав.

(27) З метою надання підтримки *[інформація з обмеженим доступом]* для виведення її з кризи та подолання дефіциту фінансових ресурсів *[інформація з обмеженим доступом]* надається тимчасова державна підтримка галузі. Крім того, деяка

продукція та винаходи, що виготовляються [інформація з обмеженим доступом], мають безпосередній вплив на [інформація з обмеженим доступом]. У разі ненадання підтримки [інформація з обмеженим доступом], виведення її з кризи та подолання дефіциту фінансових ресурсів [інформація з обмеженим доступом] не вбачається можливим.

- (28) У разі надання тимчасових заходів державної підтримки у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України державному підприємству у [інформація з обмеженим доступом] вивільняються кошти, які можливо спрямувати на [інформація з обмеженим доступом].
- (29) Отримувачем державної допомоги є ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», який внесено до [інформація з обмеженим доступом].
- (30) Відповідно до Статуту підприємства, затвердженого наказом Державного концерну «Укроборонпром» від 16.01.2015 № 7 (далі – Статут), ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» є державним комерційним підприємством, заснованим на державній власності, та передане в управління Державного концерну «Укроборонпром». Регулювання, контроль та координацію діяльності ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» здійснює Державний концерн «Укроборонпром» як уповноважений суб'єкт господарювання з управління об'єктами державної власності в оборонно-промисловому комплексі.
- (31) Відповідно до пункту 2.2 розділу 2 Статуту основним напрямом діяльності ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» є, зокрема, [інформація з обмеженим доступом].
- (32) Згідно зі статтею 4 Статуту майно ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» є державною власністю і закріплюється за ним на праві господарського відання.
- (33) ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» здійснює діяльність з [інформація з обмеженим доступом].
- (34) Відповідно до інформації, отриманої під час розгляду Справи, вивільнені кошти (суми податку, що не сплачуються до бюджету та залишаються в розпорядженні платника податку) ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» використовує на [інформація з обмеженим доступом].
- (35) Відповідно до інформації, отриманої під час розгляду Справи, [інформація з обмеженим доступом] не є причиною включення ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» до [інформація з обмеженим доступом].

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Щодо державної допомоги

- (36) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює

або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (37) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

4.2. Щодо [інформація з обмеженим доступом]

(38) [інформація з обмеженим доступом].

(39) [інформація з обмеженим доступом].

(40) [інформація з обмеженим доступом].

(41) [інформація з обмеженим доступом].

(42) [інформація з обмеженим доступом].

(43) [інформація з обмеженим доступом].

(44) [інформація з обмеженим доступом].

(45) [інформація з обмеженим доступом].

(46) [інформація з обмеженим доступом].

(47) [інформація з обмеженим доступом].

(48) [інформація з обмеженим доступом].

(49) [інформація з обмеженим доступом].

(50) [інформація з обмеженим доступом].

(51) [інформація з обмеженим доступом].

(52) [інформація з обмеженим доступом].

(53) [інформація з обмеженим доступом].

(54) [інформація з обмеженим доступом].

(55) [інформація з обмеженим доступом].

(56) [інформація з обмеженим доступом].

(57) *[інформація з обмеженим доступом]*.

(58) *[інформація з обмеженим доступом]*.

4.3. Щодо критеріїв оцінки допустимості державної допомоги

- (59) Відповідно до частини другої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (60) Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога є недопустимою для конкуренції, якщо інше не встановлено цим Законом.
- (61) Відповідно до частини першої статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для такої цілі, як сприяння окремим видам господарської діяльності.
- (62) Частиною другою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, зокрема, такої категорії, як допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва.
- (63) Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57 (далі – Критерії оцінки), державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення.
- (64) Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання, зокрема:
- витрат на реалізацію інвестиційних проектів (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу), що включають:
 - права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі – нематеріальні активи);
 - основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі – матеріальні активи).

Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання – отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва – трьох років); витрат на створення нових робочих місць.

- (65) Відповідно до підпункту 3 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли забезпечується:
- створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти (для суб'єктів великого підприємництва) та трьох (для середнього та малого підприємництва) років з дня фактичного працевлаштування;
 - здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);
 - заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.
- (66) Пунктом 4 Критеріїв оцінки встановлено, що до категорій отримувачів державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва належать суб'єкти підприємництва, що провадять діяльність у будь-якій галузі.
- (67) Пунктом 5 Критеріїв оцінки встановлено, що ці критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.
- (68) Пунктом 6 Критеріїв оцінки встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва, надається у будь-якій формі.
- (69) Пунктом 6 Критеріїв оцінки встановлено, що у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримку середнього та малого підприємництва урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 цих критеріїв, за всіма діючими програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.
- (70) Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, становить для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків сукупного розміру витрат, передбачених інвестиційним проектом.
- (71) Витрати за інвестиційним проектом на придбання нематеріальних активів суб'єктами великого підприємництва повинні становити не більш як 50 відсотків

сукупного розміру витрат на реалізацію інвестиційного проекту за рахунок державної допомоги.

- (72) Для того, щоб гарантувати, що інвестиції забезпечують реальний і стійкий внесок у розвиток відповідного регіону, що потребує допомоги, інвестиції та нові робочі місця повинні бути збережені отримувачами державної допомоги у відповідному регіоні не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва – трьох років) після завершення здійснення інвестицій.
- (73) Отримувач державної допомоги для реалізації інвестиційного проекту зобов'язаний зробити фінансовий внесок у розмірі не менше 25 відсотків витрат на його реалізацію за рахунок власних ресурсів або шляхом залучення зовнішнього фінансування без будь-якої державної підтримки.
- (74) Відповідно до пункту 9 Критеріїв оцінки у разі придбання отримувачем державної допомоги активів, які належать суб'єктові господарювання, діяльність якого буде припинено у разі непридбання його активів, витрати на реалізацію інвестиційного проекту включають вартість придбання таких активів на ринкових умовах.
- (75) У разі надання державної допомоги на запровадження змін виробничого процесу розмір витрат на реалізацію інвестиційного проекту повинен перевищувати суму амортизації активів, пов'язаних з діяльністю, яка підлягає модернізації, протягом попередніх трьох фінансових років. У разі надання допомоги на диверсифікацію виробництва діючого суб'єкта господарювання розмір витрат на реалізацію інвестиційного проекту повинен на 200 відсотків перевищувати балансову вартість активів, які повторно використовуються, відповідно до даних фінансового року, що передував початку робіт.
- (76) Відповідно до пункту 10 Критеріїв оцінки визначення максимального розміру державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів і підтримки середнього та малого підприємництва та витрат, що можуть бути відшкодовані суб'єктам господарювання, здійснюється з урахуванням податків та інших зборів.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

5.1. Визнання належності заходу підтримки до державної допомоги

5.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (77) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (78) ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», якому надається державна підтримка у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України, є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5.1.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (79) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону встановлено, що ресурси держави – рухоме і нерухоме майно, кошти державного бюджету, інші кошти, що є об'єктом права державної власності, земля та інші природні ресурси, що є об'єктами права власності Українського народу, бюджети фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, щодо яких здійснюється державний нагляд або якими управляють чи розпоряджаються органи влади.
- (80) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів.
- (81) Отже, надання підтримки ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» для здійснення підтримки *[інформація з обмеженим доступом]* згідно із *[інформація з обмеженим доступом]* здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, тобто за рахунок ресурсів держави в розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (82) Повідомлена підтримка спрямована на здійснення тимчасових заходів державної підтримки у вигляді звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», яке здійснює діяльність з *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (83) Державна підтримка для *[інформація з обмеженим доступом]*, у тому числі й для ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», встановлює перевагу для виробництва окремих видів товарів та впровадження окремих видів господарської діяльності, та надає ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» економічну вигоду, яка була недоступною ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» за звичайних ринкових умов.

5.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (84) Відповідно до отриманої інформації ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» надається перевага внаслідок отримання державної підтримки, яка спрямована на здійснення заходів із реалізації *[інформація з обмеженим доступом]*.
- (85) Під час здійснення діяльності, зокрема, з *[інформація з обмеженим доступом]*, отримувач конкурує з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і які не отримують такої фінансової підтримки.
- (86) Отже, надання такої державної підтримки покращує конкурентну позицію цього суб'єкта господарювання порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що в результаті призводить до спотворення або загрози спотворення економічної конкуренції.

5.1.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (87) Враховуючи зазначене, повідомлена підтримка, спрямована на здійснення тимчасових заходів державної підтримки у вигляді звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України для ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», є державною допомогою у розумінні Закону.

5.2. Оцінка допустимості державної допомоги

- (88) Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога є недопустимою для конкуренції, якщо інше не встановлено цим Законом.
- (89) Відповідно до частини першої статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається, зокрема, для такої цілі, як сприяння окремим видам господарської діяльності.
- (90) Частиною другою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, зокрема, такої категорії, як допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва.
- (91) *Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки, державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення.*
- (92) За інформацією, отриманою від надавача, з метою надання підтримки [інформація з обмеженим доступом] для виведення її з кризи та подолання дефіциту фінансових ресурсів [інформація з обмеженим доступом] надається тимчасова державна підтримка галузі. Крім того, [інформація з обмеженим доступом]. У разі ненадання підтримки [інформація з обмеженим доступом], виведення її з кризи та подолання дефіциту фінансових ресурсів [інформація з обмеженим доступом] не вбачається можливим.
- (93) Також надавач повідомив, що в разі здійснення тимчасових заходів державної підтримки у вигляді звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України в [інформація з обмеженим доступом] вивільняються кошти, які можливо спрямувати на [інформація з обмеженим доступом].
- (94) *Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого*

підприємництва є допустимою у разі, коли спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання, зокрема:

- **витрат на реалізацію інвестиційних проєктів** (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу, що включають:
 - 1) права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі – нематеріальні активи);
 - 2) основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі – матеріальні активи).

Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання – отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємства – трьох років);

- **витрат на створення нових робочих місць.**

(95) Відповідно до інформації, отриманої під час розгляду Справи, вивільнені кошти (суми податку, що не сплачуються до бюджету та залишаються в розпорядженні платника податку) ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» використовує на господарську діяльність підприємства.

(96) Разом із цим, під час розгляду Справи ані надавачем державної допомоги, ані отримувачем державної допомоги не було надано інвестиційного проєкту, що передбачає, зокрема, [інформація з обмеженим доступом] тощо.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки не дотримано.

(97) **Відповідно до підпункту 3 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли забезпечується:**

- **створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти** (для суб'єктів великого підприємства) та трьох (для середнього та малого підприємства) років з дня фактичного працевлаштування;
- **здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців** (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);
- **заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.**

(98) Відповідно до інформації, що міститься в Повідомленні, отримавши державну допомогу, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» не створить постійних або тимчасових робочих місць. Також отримання державної допомоги не матиме ефекту збереження постійних робочих місць.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки не дотримано.

(99) **Пунктом 4 Критеріїв оцінки встановлено, що до категорій отримувачів державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва належать суб'єкти підприємства, що провадять діяльність у будь-якій галузі.**

- (100) ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» здійснює діяльність з *[інформація з обмеженим доступом]*.
Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.
- (101) ***Пунктом 5 Критеріїв оцінки встановлено, що ці критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.***
- (102) Відповідно до інформації, що міститься в Повідомленні, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» не перебуває в скрутному становищі.
- (103) Згідно з інформацією, що міститься у відкритих джерелах, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» не перебуває в стані банкрутства.
Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.
- (104) ***Пунктом 6 Критеріїв оцінки встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва, надається у будь-якій формі.***
- (105) ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» надається державна допомога у формі звільнення від оподаткування прибутку підприємства, звільнення від сплати ввізного мита та податку на додану вартість при ввезенні на митну територію України товарів.
- (106) ***Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, становить для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків сукупного розміру витрат, передбачених інвестиційним проектом.***
- (107) Витрати за інвестиційним проектом на придбання нематеріальних активів суб'єктами великого підприємництва повинні становити не більш як 50 відсотків сукупного розміру витрат на реалізацію інвестиційного проекту за рахунок державної допомоги.
- (108) Для того, щоб гарантувати, що інвестиції забезпечують реальний і стійкий внесок у розвиток відповідного регіону, що потребує допомоги, інвестиції та нові робочі місця повинні бути збережені отримувачами державної допомоги у відповідному регіоні не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва – трьох років) після завершення здійснення інвестицій.
- (109) Отримувач державної допомоги для реалізації інвестиційного проекту зобов'язаний зробити фінансовий внесок у розмірі не менше 25 відсотків витрат на його реалізацію за рахунок власних ресурсів або шляхом залучення зовнішнього фінансування без будь-якої державної підтримки.

- (110) Відповідно до пункту 9 Критеріїв оцінки у разі придбання отримувачем державної допомоги активів, які належать суб'єктові господарювання, діяльність якого буде припинено у разі непридбання його активів, витрати на реалізацію інвестиційного проекту включають вартість придбання таких активів на ринкових умовах.
- (111) У разі надання державної допомоги на запровадження змін виробничого процесу розмір витрат на реалізацію інвестиційного проекту повинен перевищувати суму амортизації активів, пов'язаних із діяльністю, яка підлягає модернізації, протягом попередніх трьох фінансових років. У разі надання допомоги на диверсифікацію виробництва діючого суб'єкта господарювання розмір витрат на реалізацію інвестиційного проекту повинен на 200 відсотків перевищувати балансову вартість активів, які повторно використовуються, відповідно до даних фінансового року, що передував початку робіт.
- (112) Відповідно до інформації, що міститься в Повідомленні, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» є великим підприємством, отже, максимальний розмір державної допомоги для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту становить до 50 відсотків сукупного розміру витрат, передбачених інвестиційним проектом.
- (113) Отже, на сьогодні відсутній інвестиційний проект, що передбачає, зокрема, створення та переоснащення матеріально-технічної бази, збільшення обсягу виробництва, запровадження новітніх технологій тощо, що у свою чергу унеможливує здійснення розрахунку розміру допустимих витрат, що надаються за рахунок державної допомоги.
- (114) За вищевикладених умов державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі *[інформація з обмеженим доступом]*, Митного кодексу України та Податкового кодексу України на період з 09.06.2010 по 01.01.2025, **має ознаки недопустимої для конкуренції.**
- (115) Разом із тим державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі *[інформація з обмеженим доступом]*, Митного кодексу України та Податкового кодексу України на період з 09.06.2010 по 01.01.2025, може бути допустимою для конкуренції відповідно до статті 6 Закону, за умови внесення Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України змін до умов її надання та виконання таких зобов'язань:
- 1) забезпечити розроблення ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» інвестиційного проекту, який має передбачати, зокрема, створення та переоснащення матеріально-технічної бази, збільшення обсягу виробництва, запровадження новітніх технологій, створення нових робочих місць тощо, відповідно до якого буде надаватись державна допомога;
 - 2) забезпечити створення ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту;

- 3) забезпечити збереження нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту, ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» протягом не менше п'яти років з дня фактичного працевлаштування та не менше п'яти років після завершення здійснення інвестицій;
- 4) забезпечити, щоб максимальний розмір державної допомоги не перевищував 50 відсотків сукупного розміру витрат на реалізацію інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту, за рахунок державної допомоги;
- 5) забезпечити, щоб ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» зробило фінансовий внесок у розмірі не менше 25 відсотків витрат на реалізацію інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту, за рахунок власних ресурсів ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» або шляхом залучення зовнішнього фінансування без будь-якої державної підтримки.

6. ЩОДО ЧИННОЇ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (116) Відповідно до пункту 1 частини вісімнадцятої статті 1 Закону чинна державна допомога – програма державної допомоги чи індивідуальна державна допомога, яка існувала на день набрання чинності цим Законом або щодо якої Уповноважений орган прийняв рішення про допустимість такої допомоги для конкуренції та строк дії якої ще не завершився.
- (117) Датою початку надання державної допомоги є дата набрання чинності нормативно-правовим чи розпорядчим актом, на підставі якого надається державна допомога.
- (118) *[інформація з обмеженим доступом]* було прийнято *[інформація з обмеженим доступом]*, тобто до набрання чинності Законом.
- (119) Як наслідок, державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі *[інформація з обмеженим доступом]*, є чинною державною допомогою.
- (120) Відповідно до частини третьої розділу 9 Прикінцевих та перехідних положень Закону чинна державна допомога, що існувала на день набрання чинності цим Законом, яка відповідно до рішення Уповноваженого органу визнана недопустимою для конкуренції, **має бути приведена у відповідність із цим Законом** у строк, визначений Уповноваженим органом, але не більш як протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом, тобто до 02.08.2022.
- (121) Враховуючи викладене, чинна державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі *[інформація з обмеженим доступом]*, Митного кодексу України та Податкового кодексу України, може надаватись до 02.08.2022.
- (122) У разі якщо чинна державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі *[інформація з обмеженим доступом]*, Митного кодексу України та

Податкового кодексу України, буде надаватись після 02.08.2022, така державна допомога буде допустимою для конкуренції відповідно до статті 6 Закону, за умови внесення Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України змін до умов її надання та виконання зобов'язань, зазначених у пункті 115 цього рішення.

- (123) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (124) На подання з попередніми висновками від 17.01.2020 № 500-26.15/80-19-ДД/20-спр Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України листом від 24.01.2020 № 3822-05/3686-03 повідомило про відсутність зауважень та заперечень до подання.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 8 розділу VI Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що підтримка у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України державному підприємству «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі [інформація з обмеженим доступом], Митного кодексу України та Податкового кодексу України на період з 09.06.2010 по 01.01.2025, є **державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2. Визнати, що державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України державному підприємству «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі [інформація з обмеженим доступом], Митного кодексу України та Податкового кодексу України на період з 09.06.2010 по 01.01.2025, є **чинною** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

3. Визнати, що чинна державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України державному підприємству «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що надається на підставі [інформація з обмеженим доступом], Митного кодексу України та Податкового кодексу України на період з 09.06.2010 по 01.01.2025, **має ознаки недопустимої** для конкуренції відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4. У разі якщо чинна державна допомога у формі звільнення від сплати податків на прибуток підприємства, сплати податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України та сплати ввізного мита при ввезенні товарів на митну територію України державному підприємству «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», що

надається на підставі [інформація з обмеженим доступом], Митного кодексу України та Податкового кодексу України, **буде надаватись після 02.08.2022**, така державна допомога **буде допустимою для конкуренції** відповідно до статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», за умови внесення Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України змін до умов її надання та виконання таких зобов'язань:

1) забезпечити розроблення державним підприємством «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» інвестиційного проекту, який має передбачати, зокрема, створення та переоснащення матеріально-технічної бази, збільшення обсягу виробництва, запровадження новітніх технологій, створення нових робочих місць тощо, відповідно до якого буде надаватись державна допомога;

2) забезпечити створення державним підприємством «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту;

3) забезпечити збереження нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту, державним підприємством «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» протягом не менше п'яти років з дня фактичного працевлаштування та не менше п'яти років після завершення здійснення інвестицій;

4) забезпечити, щоб максимальний розмір державної допомоги не перевищував 50 відсотків сукупного розміру витрат на реалізацію інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту, за рахунок державної допомоги;

5) забезпечити, щоб державне підприємство «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» зробило фінансовий внесок у розмірі не менше 25 відсотків витрат на реалізацію інвестиційного проекту, зазначеного в підпункті 1 цього пункту, за рахунок власних ресурсів державного підприємства «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» або шляхом залучення зовнішнього фінансування без будь-якої державної підтримки.

5. Надавач державної допомоги зобов'язаний проінформувати Антимонопольний комітет України про хід виконання зобов'язань, викладених у пункті 4 резолютивної частини цього рішення, до 02.08.2021.

6. Надавач державної допомоги зобов'язаний проінформувати Антимонопольний комітет України про виконання зобов'язань, викладених у пункті 4 резолютивної частини цього рішення, до 02.02.2022.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ